

A RÁNKI GYÖRGY
ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2024

I. AZ INTÉZMÉNY ADATAI

1. Az intézmény alapadatai

Az intézmény hivatalos neve: **Ránki György Alapfokú Művészeti Iskola**

Székhelye: **2300 Ráckeve, Kossuth L. u. 16.**

Az intézmény OM azonosítója: **040003**

Az intézmény tankerületi azonosítója: **PD0101**

Típusa: **alapfokú művészeti iskola**

Telephelyei:

1. telephely: **2300 Ráckeve, Kossuth L. u. 51.**
2. telephely: **2318 Szigetszentmárton, Duna 4/b.**
3. telephely: **2300 Ráckeve, Kölcsey utca 7.**
4. telephely: **2300 Ráckeve, Szent István tér 22.**
5. telephely: **2321 Szigetbecse, Makádi út 46-48.**

2. A művészeti iskola alapítója és fenntartója

Alapító szerv neve: **Emberi Erőforrások Minisztériuma**

Alapítói jogkör gyakorlója: **emberi erőforrások minisztere**

Alapító székhelye: **1054 Budapest, Akadémia utca 3.**

A fenntartó neve: **Szigetszentmiklósi Tankerületi Központ**

A fenntartó székhelye: **2310 Szigetszentmiklós, ÁTI-Sziget Ipari Park 1/A épület**

Alapító okirat határozat száma: **TK/132/03299-3/2019**

Alapító okirat kelte: **2020**

3. Az intézmény tevékenysége

Alaptevékenység: **alapfokú művészetoktatás**

Az alábbi művészeti ágakon:

- **táncművészet:** néptánc tanszak
- **képző-és iparművészet:** festészet és grafika tanszak, tűzzománc tanszak

- **zeneművészet:**

kifutó tanszakok: furulya tanszak, fuvola tanszak, gitár tanszak, gordonka tanszak, harmonika tanszak, rézfúvós tanszak, hegedű tanszak, klarinét tanszak, magánének, szolfézs (klasszikus zene) tanszak, zeneelmélet tanszak, zenetörténet - zeneirodalom tanszak, zongora tanszak

új tanszakok: akkordikus tanszak, billentyűs tanszak, fafúvós tanszak, fúvós tanszak, pengetős tanszak, rézfúvós tanszak, vonós tanszak, zeneismeret tanszak

II. A PEDAGÓGIAI PROGRAM JOGSZABÁLYI HÁTTERE

A közneveléssel kapcsolatos általános jogszabályok:

- 2011. évi CXC. tv. a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról.
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. Rendelete a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 5/2020.(I.31.) Kormányrendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról (110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosítása)
- A kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. EMMI rendelet
- 110/2012.(VI.4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról;
- 51/2012.(XII.21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről;
- 32./2012. (X.8.) EMMI rendelet A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról;
- 2012. évi CLXXXVIII. törvény a köznevelési feladatot ellátó egyes önkormányzati fenntartású intézmények állami fenntartásba vételéről;
- 2013. évi CXXXVII. törvény a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról.
- 17/2014. (III.12.) EMMI rendelet 2019. évi LXX. törvény elfogadásával az Országgyűlés módosította a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvényt
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról

Az alapfokú művészetoktatási intézmények struktúrájával, cél- és feladatrendszerével, tartalmi szabályozásával kapcsolatos jogszabály:

- 3/2011.(I.26) NEFMI rendelet az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) MKM rendeletet módosításáról.
- **Az alapfokú művészetoktatás alapprogramja (2022.VIII.23.) 2022-23-as tanévtől életbe lépő 2. melléklete**

III. BEVEZETŐ

1. A követelmény és tantervi program szerepe a művészetoktatás tartalmi szabályozásában

A köznevelési törvény kimondja, hogy a gyermeknek, a tanulónak joga, hogy képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön, képességeit figyelembe véve továbbtanuljon, továbbá alapfokú művészetoktatásban vegyen részt tehetségének felismerése és fejlesztése érdekében.

Az alapfokú művészetoktatás alapprogramja tartalmazza a műveltség azon elemeit, amelyeket ezekben az intézményekben elsajátíthat minden tanuló. Továbbá tartalmazzák azokat a követelményszinteket és feltételeket, amelyet minden alapfokú művészeti iskolának teljesítenie, biztosítania kell.

A alapprogram a tartalmi szabályozást úgy valósítja meg, hogy ezen egységes alapra épülhessen az iskolák, a pedagógusok, a tanulók sokféle, differenciált tevékenysége.

Lehetőséget ad az iskolafenntartók, a szülők, a tanulók érdekeinek, a pedagógusok szakmai törekvéseinek érvényesítésére, valamint az adott körülmények, feltételek figyelembevételére. Lehetővé teszi, hogy az iskolák és a tanulók a tananyag feldolgozásához, elmélyítéséhez és kiegészítéséhez, a követelmények teljesítéséhez, sajátos szükségleteik, igényeik kielégítéséhez megfelelő idővel rendelkezzenek. E célok érdekében a tantervi program és óraterve az egységes követelményeket úgy állapítja meg, hogy azok teljesítéséhez – átlagos feltételek mellett – a jogszabályokban meghatározott képzési idő keretében lehetőség nyíljon kiegészítő tartalmak és követelmények meghatározására is.

A követelmény és tantervi program lehetővé teszi különböző tankönyvek, segédletek és taneszközök alkalmazását, illetve az iskolai pedagógiai programok, ezen belül a helyi tantervek kidolgozását, melyeket a tartalmi szabályozás elengedhetetlen részeiként kezel.

2. Alapelvek, célok

Az alapfokú művészeti iskola a művészeti ágak iránt érdeklődő tanulók számára biztosítja készségeik, képességeik fejlesztését, alkotó és önkifejező képességeik kibontakoztatását, tehetségük gondozását. Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja (a továbbiakban: alapprogram) a speciális művészeti készségek és ismeretek fejlesztését képező tartalmakat és tudásszintet meghatározó alapdokumentum. A alapprogram segítséget nyújt ahhoz,

hogy az alapfokú művészetoktatás valamennyi hazai intézményében az alapvető nevelési és oktatási tartalmak egységesen és arányosan érvényesüljenek.

A alapprogram határozza meg azokat a kötelező tartalmakat, amelyek az adott művészeti ágon belül az alapfokú művészeti iskolák közötti átjárhatóságot biztosítják. Az egységesítést szolgáló közös alapra építhetik az alapfokú művészeti iskolák pedagógiai programjukat, azon belül helyi tantervüket, melyet a helyi igények és célok figyelembevételével fogalmazhatnak meg.

Az alapfokú művészetoktatásban a hangsúly a követelmények teljesítésével történő képesség- és személyiségfejlesztésen van.

A rugalmas tantervi szabályozás hozzájárul az integrált oktatás-nevelés megvalósításához, az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség kompetenciaterület fejlesztéséhez.

A tananyag a különböző művészeti területek azon alapvető tartalmait foglalja magába, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a művészeti terület szerinti műveltség megalapozásához, a különböző kompetenciák fejlesztéséhez.

A tananyag eszköz a tanulók értelmi, érzelmi és kifejezőképességeinek fejlesztésében.

A művészetoktatás a készség- és képességfejlesztést, az ismeretgazdagítást a személyiségformálás eszközeként kezeli, követelményeit a gyermek életkori fejlődési jellemzőihez igazítja.

A alapprogram az egyes művészeti területek követelményeire, a művészeti ágak sajátos nevelési és oktatástörténeti értékeire, a művészeti nevelés tapasztalataira, a művészetpedagógiai és művészetpszichológiai kutatások eredményeire, a magyar művészeti nevelés nemzetközileg is elismert gyakorlatára épül.

3. Az intézmény jövőképe

Amelyik intézményben van valódi jövőkép, ahol a jól kiválasztott jövőképet a szervezet minden tagja megértette és magáévá tett, ott az emberek általában kitűnően dolgoznak, tanulnak, és nem azért, mert erre utasítják őket, hanem azért, mert ők is ezt akarják.

A művészeti nevelés eredményeként a jövőképünkben egy olyan felnövő generáció jelenik meg, amely nyitott, toleráns, kreatív, érzékeny a szép iránt, emberi és örömteli teljes életet él, a művészetek iránt fogékony.

Bízunk abban, hogy tanítványaink közül többen is szereznek középfokú vagy felsőfokú szakirányú végzettséget.

Törekszünk arra, hogy pedagógusaink, művészeink hosszú távon megtalálják számításaikat, és érzelmileg is kötődjenek iskolánkhoz. Szakmai pályájuk, karrierjük építésében az iskolavezetés érdekelt, a személyes sikerek elérésének támogatása mellett elkötelezett.

Jövőképünkben egy dinamikusan fejlődő intézmény szerepel, amely minőségi munkájával jelentős szerepet tölt be a régióban mind a nevelő-oktató munka, mind pedig a kultúráközvetítő szerepe által.

Az alapfokú művészeti iskolák minősítési eljárása során törekszünk arra, hogy a kiváló minősítést megtartsuk, minden pedagógus sikeresen teljesítse a pedagógus II. fokozat követelményeit és több pedagógus is érje el a mesterfokozatot.

Nyitott és befogadó, a változásokra hatékonyan reagáló, megújulni képes iskolát szeretnénk a jövőben is biztosítani minden érdekelt fél számára.

Pedagógiai Programunk tartalmi szabályozása a jövőképünk megvalósulását szolgálja.

IV. A RÁNKI GYÖRGY AMI NEVELÉSI PROGRAMJA

1. Pedagógiai alapelveink

Az iskolában folyó szerteágazó tevékenységrendszer, és a pedagógiai munka középpontjában a *gyermek személyiségének* alakítása, *fejlesztése* áll.

Minden gyermeknek egyaránt joga van a tanuláshoz, a megkülönböztetés nélküli bánásmódhoz. Az *esélyegyenlőség egyenlő bánásmód* megvalósításának kiemelt feladatai:

A nevelés két alapvető tényezője: a pedagógus és a növendék egyenrangú félként vesz részt a folyamatban. Közöttük aktív kölcsönhatás van.

A *pedagógus személyes példa* legyen az általános erkölcsi és művészeti értékek közvetítésében. Magas szintű empátiás és kommunikációs képességekkel, jó önismerettel, szilárd szakmai tudással rendelkezzen

A nevelő vezető, irányító, kezdeményező szerepe érvényesül a pedagógiai légkör kialakításában, a növendék aktivitásának kibontakoztatásában, tevékenységük megszervezésében, személyiségük fejlesztésében.

Alkotó pedagógiai légkör megvalósítására törekszünk, melynek jellemzői egyfelől az igényesség, másrészt a növendékek jogainak, emberi méltóságának tiszteletben tartása, a velük szemben megnyilvánuló pedagógiai tapintat, bizalom, megértés, türelem, igazságosság.

Minden tanulónak biztosítjuk adottságai, képessége és tehetsége szerint az önmegvalósítás lehetőségét.

A harmonikus személyiségfejlődés érdekében a gondolkodási képességet, az érzelmi-akarati jellemzőket, a testi és lelki egészséget egyaránt gondozzuk.

A *tehetségek fejlesztését* kiemelten kezeljük, a kreatív képességek kialakításához pozitív környezeti hatásokat (motivációs tényezőket: kíváncsiság, érdeklődés, tudásvágy, szorgalom, kitartás, becsvágy) biztosítunk.

A kommunikációs- és viselkedéskultúra elsajátításával kialakítjuk a tárgyi és személyes világunkban való eligazodás képességét.

Alapvető értéknek tekintjük a szűkebb és tágabb hazához való kötődés érzését, környezetünk megismerésének és megóvásának igényét, valamint más kultúrák, szokások megismerését.

A *differenciálásnak* érvényesülni kell a különböző családi, szociális és motivációs háttérrel, különböző képességekkel érkező tanulók esetében.

A differenciálás megvalósulhat olyan pedagógiai tevékenységek megtervezésével, amelyek folyamatosan lehetővé teszik

- a kiemelt teljesítményt nyújtók fejlődésének figyelemmel kísérését
- az estlegesen lemaradók, kevésbé motiváltak felzárkóztatását.

A demokratikus szemléletű iskolavezetés **szakmai önállóságot, módszertani szabadságot** biztosít a pedagógusok számára.

Iskolánk életében egyik legfontosabb követelmény, hogy a pedagógusok alkotói kedvüket szabadon kibontakoztathassák, és nevelőegyéniségükkel, alkotótevékenységükkel, kezdeményezőkézségükkel tegyék hatékonyabbá, színesebbé az oktató-nevelő munkát

Az eredményes munkavégzés feltétele a **demokratikus munkakapcsolat**, amely a pedagógusok, és iskolavezetés, a szülők, és a gyermekek együttműködésével valósul meg.

A demokratikus munkavégzés, a szabad véleménynyilvánításon, az építő jellegű vitákat, a kreatív gondolkodást, az egyéni ötleteket támogató szemléleten, egymás kölcsönös tiszteletén, a rendszeresen egyeztetésen és információáramlásán, a közös döntéshozatalon alapul.

2. Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka pedagógiai céljai

Az iskola elsődleges célja az ismeretátadás, érték közvetítés, személyiségformálás. További célja, hogy az iskola növendékeinek számára lehetőséget teremtsen baráti kapcsolatok kiépítésére, az ember önmegvalósításához nélkülözhetetlen alapvető szükségletek kielégítésére, úgymint a szeretet, az elfogadás, biztonság, megbecsülés, önbecsülés.

A személyiségfejlesztést szolgálja a művészeti nevelés, az alkotó, az előadó, vagyis az önmegvalósító képességek kibontakoztatása.

Tanulási tevékenység közben és a tanulói közösségi élet során fejlesztjük a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, kommunikációs képességeit, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.

Pedagógiai munkánk középpontjában a személyre szóló fejlesztés törekvése áll: meglássuk, megláttassuk és továbbfejlesszük minden egyes gyermekben személyiségének saját értékeit.

Arra törekszünk, hogy növendékeinkben kialakuljon a reális önértékelés képessége, a teljesítmény- és sikerorientált beállítódás, az egészséges önbizalom.

Valljuk, hogy a tehetség önmagában kevés. Értékké csak akkor válik, ha a személyiség fejlődése lépést tart a tehetséggel. Nevelésünk tehát az egyoldalúság ellensúlyozására a tehetség és az egész személyiség harmóniájának megteremtésére törekszük.

Pedagógiánk alapvető célja egyrészt, hogy a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú növendékeket – képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítsünk fel a továbbtanulásra és a társadalomba való beilleszkedésre, másrészt arra törekszünk, hogy növendékeink képesek legyenek a művészetek befogadására, értésére és művelésére.

3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai

Pedagógiai munkánk középpontjában a személyre szabott fejlesztés és az egyéni képességek kibontakoztatására irányuló feladatok állnak.

A tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített, és az ez által motivált munkában kell fejleszteni a növendékek felelősségtudatát, a kitartás képességét és az érzelmvilág gazdagodását.

Tudatosítani kell a szűkebb és tágabb környezetből megismerhető értékeket.

Erősíteni kell a humánus magatartás mintákat, szokásokat, a jellem formálásával szolgálni kell a gyermek személyiségének érését.

Fogékonyra kell tenni gyermekeinket saját környezetük, a természet, a társas kapcsolatok, majd a tágabb társadalom értékei iránt.

Erősíteni kell a Nemzethez, az Európához való tartozás tudatát és egyetemes értelemben is készíteni más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére.

4. Nevelő-oktató munkánk pedagógiai eljárásai

Mintákat adunk az ismeretszerzéshez (aktív részvétel az ismeretszerzésben), a feladat- és problémamegoldáshoz.

Fejlesztjük a növendékek kreativitását, gondoskodunk egészséges terhelésükről, követjük érési folyamatukat, személyre szóló, fejlesztő értékelést adunk róluk.

Értelmi és érzelmi alapozással formáljuk a személyiség erkölcsi arculatát, megismertetjük, gyakoroltatjuk a helyes magatartásformákat.

Erősítjük a kortárskapcsolatokat.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eredményéről meghatározott rend szerint visszajelzést, értékelést adunk növendékeink fejlődéséről.

5. Nevelő-oktató munkánk pedagógiai eszközei

A pedagógiai eszközök megválasztásának elsődleges szempontjai:

- Minden gyermek számára, az életkori jellemzői figyelembe vételével, érdeklődésének, valamint távolabbi céljainak megfelelő programokat, tevékenységi formákat kell biztosítani.
- Személyes példamutatással neveljük növendékeinket toleranciára, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartására.

Intézményünkben az alábbi nevelési módszereket, eszközöket alkalmazzuk:

- A meggyőződés, a felvilágosítás és a tudatosítás módszerei.
- A tevékenység megszervezésének módjai: megbízás, ellenőrzés-értékelés, játékos módszerek, közös gyakorlás.
- A pedagógus példaadó magatartása, az elsajátítandó anyag színvonalas bemutatása. A magatartásra ható módszerek:

Ösztönző módszerek: helyeslés, biztatás, elismerés, szereplési-bemutakozási lehetőség, dicséret, oklevél, osztályozás, jutalmazás;

Kényszerítő módszerek: felszólítás, kizárás

Módszerek, melyek a nevelés sikerét veszélyeztető körülmények kizárását célozzák:
ellenőrzés, figyelmeztetés, elmarasztalás.

A nevelési módszerek különböző formái, változatai közül az alábbiakat alkalmazzuk leginkább:

- Nyelvi (verbális) eszközök: beszéd, beszélgetés, mely lehet: szabad vagy irányított, spontán vagy tervezett, egyéni vagy csoportos;
- Nem nyelvi (non verbális) eszközök: mimika, szemmozgás, tekintet, test-helyzet, mozdulatok, gesztusok.

6. A személyiség fejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A személyiséget a biológiai tényezők (öröklött) és a környezeti, nevelési hatások – egymással szoros kölcsönhatásban – együttesen határozzák meg. A környezeti hatások befolyásolják, hogy az adottságból mi, mikor és miképpen valósul meg. Ezen tényezők között a legjelentősebb a nevelés-oktatás személyiségformáló hatása.

Az alapfokú művészetoktatás elsősorban az értelem kiművelésére és a szakmai képzés alapozására biztosít lehetőséget.

A művészeti tevékenység magában hordozza a személyiségformálás specifikus lehetőségét.

A művészetek táplálják a növendékek kialakuló érzelemlát, egyfajta minőségre való igényességet alakítanak ki bennük, s egyben szűrőként is szolgálnak az őket érő ingerözönben.

A művészeti nevelés biztosítja a személyes tapasztalatszerzést, valamint azokat a kifejezési formákat, amelyek a zeneművészetben, a táncművészetben, képző- és iparművészetben, valamint a színművészetben ötvözödnek. A művészeti neveléssel lehetőséget teremtünk arra, hogy minden tanuló élje át valamely területen a siker élményét, és ezzel fejlődjön önismerete és erősödjön egészséges önbizalma.

Az alapfokú művészeti nevelés feltárja a növendékekben a művészet megörökítő, átörökítő szerepét, megérteti, hogy az alkotás a legértékesebb emberi alapképesség. Művészeti nevelésünk megalapozza a tanulók esztétikai szemléletét, kommunikációs képességét, az értékes alkotások iránti igényét.

A művészeti oktatás által létrejött pozitív élmények hozzásegítenek azokhoz az emberi tulajdonságokhoz, magatartási szokásokhoz, amelyek a műveltség területén az eredményes haladás, valamint az alkotó és előadó művészet fontos összetevői.

7. A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenységek

Intézménytípusunk alapvető funkciója: a tehetségek gondozása, a veleszületett vagy szerzett képességeik továbbfejlesztése. Növendékeinknek segítünk megtalálni azt az „utat”, amelyen elmélyülten és eredményesen törhetnek előre és az átlagosat meghaladó teljesítményre válhatnak képessé.

A tehetséges tanulók mind a képességek, mind a viselkedés, a magatartás terén eltérnek az átlagtól. A tehetséges gyerekek nem egyformák. Legfontosabb személyiségjegyük az eredetiség. A kreatív gyermekekre általában magas fokú tudásvágy, kíváncsiság, belső teljesítménykényszer, nagyfokú autonómia, önbizalom, szabad kommunikációra törekvés, csökkentett mértékű alkalmazkodás, az elnyomás és a korlátozás elleni védekezés, a szociális korlátok áthágása jellemző.

A tehetséggondozásban nincs egy igazi út, amely minden gyermek számára járható. Annak megtervezéséhez, hogy milyen programokkal és módszerekkel lehet egy-egy tehetséges gyermekkel, vagy csoporttal előrejutni, az alábbi tényezők figyelembevétele szükséges:

- az érintett gyerek, gyerekek kora,
- milyen szinten állnak, mit tudnak?
- milyen motivációk inspirálják, milyen a feladat iránti elkötelezettségük?
- mit tud a pedagógus szakmailag nyújtani?
- mennyiben lehet számítani a családi háttér támogatására?
- milyen feltételrendszer mellett dolgozik a pedagógus?
- mennyi időt és energiát tud és akar befektetni ebbe a munkába a pedagógus és a növendék?
- milyen elismerés és kik részéről várható a nevelő extra teljesítményéről?

Míndeze tisztázása után a növendékek és a szülők bevonásával a lehetséges módszereket közösen választhatjuk meg, amelyek az alábbiak lehetnek:

- „minőségi” csoportba irányítás (egyénenként eltérő időben) kimagasló tehetségek esetében;
- évugratás, vagy léptetés: amikor egy tanévben 2 év anyagát is minden nehézség nélkül képes elsajátítani a gyermek;
- gazdagítás, dúsítás: a tanév anyagát az idő 2/3-a alatt sikerül feldolgozni és a fennmaradó 1/3-nyi időben a növendékek egyéni fejlesztő programokban vesznek részt.

A művészi képességek rendszerint korán megmutatkoznak, de a motivációs akarati tényezőktől, a környezet serkentő-gátló hatásaitól is függ, hogy lesz-e a növendékekből művészi tehetség.

Mert a tehetség önmagában nem elegendő a magas szintű teljesítmény eléréséhez. Ehhez kitartás, szorgalom, akarat erő, türelem és gondos gyakorlás szükséges.

7.1. A tehetségek megmutatkozásának, bizonyításának, a tehetség mértékének megállapítására alkalmas tevékenységi formák, az egyes művészeti tanszakokon:

- pályázatokon való részvétel (nemzetközi, országos, megyei, városi szinten) – képzőművészeti tanszak;
- versenyeken való részvétel (iskolai, megyei, térségi, országos, nemzetközi) – minden tanszak;
- saját és külső rendezvényeken való szereplés – zene és néptánc tanszakokon; kiállításokon való bemutatkozás – képzőművészeti tanszakokon;
- szaktáborokban való részvétel – minden tanszakon.

A tehetségek oktatása nem pusztán a tantervi keretek közé szorított információ-közvetítésből áll. Sokkal inkább olyan folyamatként kell felfogni, amely állandó tökéletesítésre ösztönöz az egyén saját képességeit, készségeit illetően.

7.2. A tehetséggondozás feltételei:

- a tehetségek felkutatása, felismerése;
- a megfelelő tárgyi-technikai feltételek biztosítása;
- napi kapcsolattartás a növendéket oktató nevelők között,
- olyan oktatási légkör biztosítása, amely leküzdí a kreativitással szembeni akadályokat (pl.: az elmagányosodás érzését, a kortársak megvetését, a hibáktól való szorongás érzését, stb.)
- a tehetséges pedagógusok, melyek nélkül eredményesen nem lehet tehetségeket nevelni-oktatni.

Az eredményes tanári munka biztosítóka az elhivatottság. Azt a pluszt, amitől sokan alkotó művészetnek is tekintik, a pedagógus személyisége adja hozzá. Felelőssége abban áll, hogy a reá bízott gyermekek mindegyike egyedi és megismételhetetlen. Ezért az e szakmát művelők személyisége és erkölcsi arculata oly mértékig feltétele a sikeres pályafutásnak, mint a megfelelő szaktudás.

8. Alapfokú zenei tanszakok „B” tagozatos (emelt szintű) oktatásra vonatkozó különleges szabályok

„B” tagozatos emelt szintű oktatásban vehet részt az a növendék:

- aki játékaival zenei mondanivalót fejez ki,
- aki légkört tud teremteni, expresszív a hangszerkezelése,
- aki megfelelő zenei igényességgel kezeli hangszerét,
- akinek van zenei fantáziája,
- aki az általános szellemi képességek fundamentumán zeneileg helyesen értelmez, frazeál,
- aki a zenét képes kottahűen tolmácsolni,
- aki könnyen és jól memorizál,
- aki differenciált hangzás létrehozására oktatható,
- aki évfolyamának megfelelő technikai készséggel rendelkezik,
- akinek jó a fizikai és pszichikai teherbírása, mely akaraterővel és kitartással párosul.

A „B” tagozatos növendék főtárgya mellett a kötelező tárgyból (szolfézs) is „B” tagozatos csoportos órán vehet részt.

„B” tagozatos emelt szintű oktatásban csak tanév elejétől lehet részesülni, legkorábban második évfolyamtól. Nagyon tehetséges növendék esetében alacsonyabb évfolyamtól is engedélyezhető.

„B” tagozatos emelt szintű oktatásban a főtárgy tanár javaslatára, a tanszakvezető egyetértésével és az igazgató jóváhagyásával részesülhet a növendék.

A „B” tagozatos tanuló köteles a helyi tantervben szabályozott vizsgakövetelményeket teljesíteni.

Ugyanazt a művet nem lehet két vizsga-meghallgatáson eljátszani.

Versenyen való részvétel esetén a növendék versenyműsorával is felléphet az egyik meghallgatáson.

Amennyiben a növendék nem teljesíti a követelményeket, a következő tanévtől „A” tagozatosnak minősül.

A „B” tagozatos vizsgák háromtagú vizsgabizottság előtt zajlanak, melynek tagjai:

- a főtárgy tanár
- a tanszakvezető
- az intézmény egyik zenepedagógusa

A félévi vizsga-meghallgatáson a műsor szabadon választható, de minimum 2 különböző stílusú darabot kell előadni kotta nélkül.

Az év végi vizsgán 4 különböző stílusú és karakterű művet kell játszani.

9. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Iskolánkban néptánc és képzőművészeti ágakon, jellegüknél fogva csak csoportos órák vannak. Ebből következően a növendékeknek számos alkalommal nyílik lehetőségük közös produkciókkal közönség elé állni. Ezen alkalmakkor kidomborodik a tanulók egymásrautaltsága, hiszen a csoport sikere az egyéni teljesítmények együttes függvénye. Ez mindenképpen fokozza a közösségérzést, erősíti a közösségért való munkálkodást.

Zeneművészeti ágon is számos lehetőség nyílik a közösségérzés fejlesztésére. A kamarazenélés mellett a zenekari tevékenység, valamint a kórusban való éneklés is közösség- és személyiségfejlesztő hatással bír.

Tapasztalatainkból tudjuk, hogy a növendékekkel tett kirándulások, a más településeken való szereplések, a más települések művészeti csoportjainak fogadása, baráti kapcsolatok és ismeretségek kialakulásának lehetőségét hordozzák magukban.

Egy-egy művészeti esemény közösségben való átélése is nagyban segítheti a növendékek személyiségfejlődését.

Ennek érdekében tanévenként az alábbi programokat igyekszünk megszervezni:

Zenei ágon: egy-két koncert, illetve operalátogatás Budapesten.

Táncművészeti ágon: Lehetőség szerint legalább egy táncszínházi produkció megtekintése, táncházak látogatása: Táncháztalálkozó, Kamasztáncház,...

Képzőművészeti ágon: legalább egy jelentős kiállítás megtekintése

10. A tanulók, a pedagógusok és az iskola együttműködésének fórumai

- Iskolánk jellegénél fogva, intézményünkben nem működik diákönkormányzat, a diákok véleményezési lehetőségét az igazgató által felkért diákképviselő útján biztosítjuk.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve a diákképviselő útján közölhetik az iskola igazgatójával, nevelőtestületével.
- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról főtárgyi szaktanár folyamatosan tájékoztatja.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetten keresztül írásban) tájékoztatják.
- Információk átadására iskolánk honlapja, facebook oldala és a KRÉTA e-napló is szolgál.

11. A szülők, a pedagógusok és az iskola együttműködésének formái

- Iskolánkban a szülői közösség az alábbiak szerint gyakorolja jogait: a szülők kérdéseiket, véleményeiket, javaslataikat a képviselőjük útján, szóban és/vagy írásban közölhetik az iskola tanáraival, illetve az iskola vezetőivel. Ezen képviselőn keresztül gyakorolják a jogszabályokban biztosított véleményezési, egyetértési, javaslattevő jogaikat.

- Szülői értekezletek feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása

- a szülők tájékoztatása az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről, az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról;
 - az országos és a helyi nevelés-politika alakulásáról, változásairól;
a helyi tanterv követelményeiről;
 - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról, iskolai feladatairól, eredményeiről, problémáiról.
- Nyílt órák feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke iskolai életéről. Gyakorisága évi egy alkalom.
A szülői értekezletek, és nyílt órák időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.
 - Közös órák feladata:
Tanévenként, tanszakonként két alkalommal (ősszel és tavasszal) megszervezésre kerülő szereplési forma, melynek célja, hogy az adott tanszak összes növendéke bemutathassa egymásnak, szüleiknek, hol tart a fejlődésben, az elvárt tananyag elsajátításában.
 - Írásbeli tájékoztató feladata a szülők tájékoztatása a növendékek tanulmányaival, magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy csoport szintű programokról. Eszköze a tájékoztató füzet, az email, az e-KRÉTA, a postával kézbesített levél, a falújság.
 - Iskolai rendezvények, bemutatók.
 - Versenyekre, fellépésekre való szülői kíséret.
 - Alkalmi beszélgetések.

12. A tanulmányok alatti vizsgák tanévenkénti rendje

1.)

Művészeti ág	I. félév zárását megelőzően	II. félév zárását megelőzően
zeneművészet főtárgy (kötelező tárgy)	meghallgatás -	vizsga vizsga
táncművészet		

főtárgy (kötelező tárgy)	nyilvános bemutató (Karácsonyi műsor) -	vizsgaelőadás (Pünkösdlő) írásbeli beszámoló
képzőművészet főtárgy	nyilvános bemutató óra	vizsgakiállítás

A félévi meghallgatások és az év végi vizsgák

- időpontjai egyeztetésen alapuló beosztás szerint zajlanak,
- a beosztás elkészítéséért az igazgató felelős,
- a vizsgabizottság tagjait az igazgató bízza meg,
- az egyes vizsgákon a kijelölt vizsgabizottság mellett az igazgató, vagy helyettese jelenléte szükséges.

2.) Művészeti alapvizsga

A művészeti alapvizsga a továbbképző évfolyamokon való továbbtanulásra jogosít. A tanuló az utolsó alapfokú évfolyam befejezését követően művészeti alapvizsgát tehet. Amennyiben, szülői nyilatkozat útján élni kívánnak a lehetőséggel, úgy az intézménynek meg kell szerveznie a művészeti alapvizsgát, biztosítva ez által a növendékek továbbtanulási lehetőségét. Aki művészeti alapvizsgát nem tesz, tanulmányait nem folytathatja.

3.) Művészeti záróvizsga

Művészeti záróvizsgát a továbbképző utolsó évfolyamának elvégzését követően tehet a növendék.

13. A tanulmányi eredmény elbírálásának általános elvei

Az egyes tantárgyak érdemjegyeinek megállapításakor a tantervi követelményekhez viszonyítva elsajátított ismereteket és készségeket, azok technikai és művészi megformálási fokát, a tanuló érdeklődését és figyelmét, kifejezőképességét és önállóságát célszerű figyelembe venni.

- Jeles (5) osztályzatot érdemel az a tanuló, aki az elbírált tanulmányi időszak teljes tantervi anyagát a követelményeknek megfelelően, tökéletesen ismeri és azt a feladatok megoldásában

kiválóan, biztosan alkalmazza. A technikai és mechanizmusbeli követelményeket magas szinten teljesíti és azokat művésziileg adja elő.

- Jó (4) osztályzatot érdemel az a tanuló, aki az elbírált tanulmányi időszak teljes tantervi anyagát jól megértette és elsajátította, ebből az alapvető részeket tökéletesen tudja, ismereteit a feladatok megoldásában is különösebb nehézség nélkül alkalmazza. Munkájában kielégítő önállóságot mutat, mondanivalóját korához mért fejlettséggel, helyesen képes megfogalmazni és előadni.
- Közepes (3) osztályzatot érdemel az a tanuló, aki az elbírált tanulmányi időszak tantervi anyagának alapvető mechanizmusbeli nehézségeit megoldotta, a lényegesebb kérdések teljesítésében némi nehézségek mellett elfogadható eredménnyel azokat alkalmazza. Munkáiban kisebb bizonytalanságot mutat, amelyet a tanár segítségével le tud küzdeni. Mondanivalóját nem hibátlanul, de elfogadhatóan adja elő.
- Elégséges (2) osztályzatot érdemel az a tanuló, aki az elbíralt időszak tantervi anyagának alapvető ismereteit kezdetlegesen sajátította el, mechanizmusbeli hibái hátráltatják azok biztos alkalmazását, még a tanár segítségével is. Elképzelései minimálisak, folyamatosan ellenőrzésre szorul.
- Elégtelen (1) osztályzatot érdemel az a tanuló, aki a tantervi anyagnak még az alapvető részeiben is olyan tájékozatlan, hogy a felmerülő kérdések megoldására sem képes.

Javítóvizsga

Főtárgyból és kötelező tantárgyból a tanév végén kapott elégtelen osztályzat esetén a javítóvizsga letételére az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakot kell kijelölni. A javítóvizsga napját az igazgató állapítja meg, és az iskola hirdetőtábláján teszi közzé.

A javítóvizsga idejéről és a vele kapcsolatos tudnivalókról a tanulók szüleit írásban értesíteni kell. Ha a tanuló a javítóvizsga napján nem jelenik meg, tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja. A javítóvizsgát bizottság előtt kell megtartani, melynek elnöke az igazgató vagy megbízottja, tagjai a szaktanár és még egy lehetőleg azonos vagy rokon szakos tanár. A javítóvizsga eredményét a főtárgy tanára vezeti be a törzslapra és a bizonyítványba. A záradékot az igazgató és a főtárgy tanár írja alá, az eredményhirdetés a bizonyítvány kiosztásával történik. A javítóvizsga nem nyilvános és nem ismételhető meg.

"Összevont" beszámoló

Rendkívüli előrehaladás esetén a szaktanár és a tanszakvezető tanár együttes javaslata alapján az igazgató engedélyezheti, hogy a tanuló a tanév végén két osztály anyagából összevont beszámolót tegyen.

A főtárgyi beszámoló anyagát kétharmad részben a magasabb osztály anyagából kell összeállítani. Kötelező tárgynál a magasabb osztály követelményei alapján kell az osztályzatot megállapítani. Összevont beszámolót a tanév végi beszámolókkal egyidejűleg vagy az igazgató által megadott időben lehet tartani.

A tanulóknak az összevont beszámoló engedélyezését írásban kell kérnie. A kérelmet legkésőbb május 10-ig lehet az igazgatóhoz benyújtani.

Felsőbb évfolyamba lépés

Az alapfokú művészetoktatási intézmény felsőbb évfolyamába az a tanuló léphet, aki a közvetlenül megelőző évfolyamot sikeresen elvégezte, arról bizonyítványt kapott.

Felmentés vagy más ok miatt a tanuló évfolyamba tartozása szolfézs, illetve a főtárgy esetében eltérhet egymástól. Ezt a bizonyítványban és a törzslapon is fel kell tüntetni. Ebben az esetben a felsőbb évfolyamba lépésnél a hangszeres évfolyamot kell figyelembe venni.

V.

HELYI TANTERV

Készült a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 7-9. § alapján.

Jogszabályi háttér:

- 3/2011.(I. 26.) NEFMI rendelet az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) MKM rendeletet módosításáról
- Az alapfokú művészetoktatás alapprogramja (2022.VIII.23.) 2022-23-as tanévtől életbe lépő 2. melléklete

Az oktatási miniszter a helyi tantervek elkészítéséhez – művészeti áganként és évfolyamonként – részletes tananyagot tartalmazó tantervi programot ad ki.

A 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet hatálybalépését megelőzően folytatott képzések felmenő rendszerben folytathatók, oly módon, hogy a tanulmányaikat már megkezdett tanulók azt legkésőbb a 2026/2027. tanévig be tudják fejezni.

A 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelettel beiktatott 2. sz. mellékletét első alkalommal a 2011/2012. tanévben megkezdett képzésekre felmenő rendszerben kell alkalmazni.

Az alapfokú művészetoktatás alapprogramja (2022.VIII.23.) 2022-23-as tanévtől életbe lépő 2. melléklete

A) AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS ALAPPROGRAMJA

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. Az alapprogram szerepe a művészetoktatás tartalmi szabályozásában

1. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkt.) 46. § (3) bekezdése a) pontja alapján képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön, képességeit figyelembe véve – az Nkt. 2. § (1) bekezdésében meghatározott jogát szabadon érvényesítve – továbbtanuljon, továbbá alapfokú művészetoktatásban vegyen részt tehetségének felismerése és fejlesztése érdekében. Az alapfokú művészetoktatás a művészi kifejezőkészséget alapozza meg, elősegíti a szakmai orientációt, valamint a szakirányú továbbtanulásra történő felkészülést. A művészetoktatás fontos szerepet tölt be a nemzeti

hagyományok ápolásában, a nemzeti értékek megőrzésében, a különböző kultúrák iránti nyitottság kialakításában, a kortárs művészet értő befogadásában.

2. Az alapfokú művészetoktatás alapprogramja a művészeti-kulturális műveltség azon elemeit, továbbépíthető alapjait tartalmazza, amelyeket az alapfokú művészeti iskolákban elsajátíthat minden tanuló. Az alapprogram részét képező követelmények és tantervi programok (a továbbiakban: követelmény és tantervi program) tartalmazzák azokat a követelményszinteket és feltételeket, amelyet minden alapfokú művészeti iskolának teljesítenie, biztosítania kell.

3. Az alapprogram a tartalmi szabályozást úgy valósítja meg, hogy az egységes alapra az iskolák, a pedagógusok, a tanulók sokféle, differenciált tevékenysége épülhessen.

Lehetőséget ad az iskolafenntartók, a szülők, a tanulók érdekeinek, a pedagógusok szakmai törekvéseinek érvényesítésére, valamint az adott körülmények, feltételek figyelembevételére. Lehetővé teszi, hogy az iskolák és a tanulók a tananyag feldolgozásához, elmélyítéséhez és kiegészítéséhez, a követelmények teljesítéséhez, sajátos szükségleteik, igényeik kielégítéséhez megfelelő idővel rendelkezzenek. E célok érdekében a tantervi program és óraterve az egységes követelményeket úgy állapítja meg, hogy azok teljesítéséhez – átlagos feltételek mellett – a jogszabályokban meghatározott képzési idő keretében lehetőség nyíljon kiegészítő tartalmak és követelmények meghatározására is.

4. Az alapprogram lehetővé teszi különböző tankönyvek, segédletek és taneszközök alkalmazását, illetve az iskolai pedagógiai programok, ezen belül a helyi tantervek kidolgozását, melyeket a tartalmi szabályozás elengedhetetlen részeként kezel.

2. Alapelvek, célok

1. Az alapfokú művészeti iskola a zeneművészet, táncművészet, képző- és iparművészet, valamint a színművészet és bábművészet területei iránt érdeklődő tanulók számára biztosítja készségeik, képességeik fejlesztését, alkotó és önkifejező képességeik kibontakoztatását, tehetségük gondozását. Az követelmény és tantervi program a speciális művészeti készségek és ismeretek fejlesztését képező tartalmakat és tudásszintet meghatározó alapidokumentum. A követelmény és tantervi program segítséget nyújt ahhoz, hogy az alapfokú művészetoktatás valamennyi hazai intézményében az alapvető nevelési és oktatási tartalmak egységesen és arányosan érvényesüljenek.

2. A követelmény és tantervi program határozza meg azokat a kötelező és alapvető tartalmakat, amelyek adott művészeti ágon belül az alapfokú művészeti iskolák közötti átjárhatóságot biztosítják. Az egységesítést szolgáló közös alapra építhetik az alapfokú művészeti iskolák pedagógiai programjukat, azon belül helyi tantervüket, melyet a helyi igények és célok figyelembevételével fogalmazhatnak meg.

3. Az alapfokú művészetoktatás olyan fejlesztőpedagógiát képvisel, amelyben a hangsúly a követelmények teljesítésével történő képesség- és személyiségfejlesztésen van.

A tantervi szabályozás rugalmassága révén hozzájárul az integrált oktatás-nevelés megvalósításához, az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség kompetenciaterület fejlesztéséhez.

A tananyag a különböző művészeti területek azon alapvető tartalmait foglalja magába, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a zene-, a tánc-, a képző- és iparművészeti, valamint a szín- és bábművészeti műveltség megalapozásához, a különböző kompetenciák fejlesztéséhez.

A tananyag eszköz a tanulók értelmi, érzelmi és kifejezőképességeinek fejlesztésében. A művészetoktatás a készség és képességfejlesztést, az ismeretgazdagítást a személyiségformálás eszközeként kezeli, követelményeit a gyermek életkori fejlődési jellemzőihez igazítja. 4. A művészetoktatás tantervi programja az egyes művészeti területek követelményeire, a művészeti ágak sajátos nevelési és oktatástörténeti értékeire, a művészeti nevelés tapasztalataira, a művészetpedagógiai és művészetpszichológiai kutatások eredményeire, a magyar művészeti nevelés nemzetközileg is elismert gyakorlatára épül.

3. Az alapfokú művészeti nevelés szerepe a tanulók személyiségfejlesztésében

1. Az alapfokú művészeti oktatás-nevelés a teljes emberré válást (az értelmi és érzelmi nevelés közötti összhangot), a közösségformálást, a szociokulturális hátrányok csökkentését, a kulcskompetenciák fejlesztését, a világ komplex befogadását, az önkifejezést és örömet jelentő alkotás lehetőségét, a tehetséggondozást segíti elő.

A különböző művészeti területekkel összefüggő gyakorlati tevékenységek, kreatív feladatok által az ismeretek élményszerűvé, a tanulók sajátjaivá válnak, segítik a mélyebb megismerést, és fejlesztik a kreativitást. A művészetekkel való foglalkozás hozzájárul az észlelés érzékenységének, a kifejezés árnyaltságának fejlesztéséhez.

2. A művészeti tevékenység magában hordozza a személyiségformálás specifikus lehetőségét. A művészeti nevelés biztosítja a tanulás személyes tapasztalati módját. A tanulók élményszerű

tapasztalatokon keresztül ismerhetik meg a művészeti stílusok és irányzatok sokszínűségét, valamint azokat a kifejezési formákat, amelyek a zeneművészetben, táncművészetben, képző- és iparművészetben, valamint a szín- és bábművészetben ötvöződnek.

3. Az alapfokú művészeti nevelés feltárja a művészet megőrkítő, átörökítő szerepét, megérteti, hogy az alkotás az egyik legértékesebb emberi alapképesség.

4. A művészeti nevelés megalapozza a tanuló esztétikai szemléletét, kommunikációs képességét, az alkotómunka iránti igényét. A rendszeresen átélt pozitív élmények alakítják ki azokat az emberi tulajdonságokat, magatartási szokásokat, melyek a művészetek területén az eredményesség összetevői.

5. A művészeti nevelés az alkotó típusú tevékenységek megismertetése által járul hozzá az akarati, az alkotó-alakító cselekvőképesség fejlesztéséhez.

6. A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozót segíti abban, hogy megtalálja, megőrizze és fejlessze identitását, vállalja önmagát, megmutassa a kisebbség értékeit, erősítse a közösséghez való kötődését.

4. Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja tartalmi szabályozásának értelmezése

A követelmény és a tantervi program

A követelmény és a tantervi program a pedagógiai programokon belül a helyi tantervek és a tantárgyi programok kidolgozásának alapdokumentuma.

A követelmény és a tantervi program művészeti áganként határozza meg a nevelő-oktató munka kötelező, közös céljait, tartalmazza a nevelő-oktató munka alapjául szolgáló, az egyes tartalmi szakaszokban teljesítendő fejlesztési feladatokat.

Fejlesztési feladat

A fejlesztési feladatok meghatározzák a tanulók képességfejlesztésének különböző területeit, melyek kijelölik, hogy mely kulcskompetenciák fejlesztése kívánatos, a művészeti oktatás folyamata során. A pedagógiai folyamat különböző aspektusaira helyezik a hangsúlyt, figyelembe véve az életkori sajátosságokat, a tananyag felépítését és az egyes évfolyamok követelményeit.

Helyi tanterv

Az a tanterv, melyet egy iskola pedagógiai programjában kitűzött céljainak, alapelveinek megfelelően kiválaszt, vagy összeállít.

A köznevelésről szóló törvény 26. §-ának (2) bekezdése alapján az alapfokú művészeti iskola a helyi tantervét az Alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja alapján készíti el, vagy az ily módon készített tantervek közül választ, és azt építi be helyi tantervként pedagógiai programjába. A helyi tanterv összeállításánál lehetőség van a helyi sajátosságok figyelembe vételével történő tantervfejlesztésre.

Követelmények

A tanulói teljesítmény és továbbhaladás értékelésének alapjául szolgáló kritériumrendszer. A követelmény és tantervi program a nélkülözhetetlen ismeretek megértésére, feldolgozására, rendszerezésére, kellő elsajátítására, s ezzel párhuzamosan azok alkalmazására helyezi a hangsúlyt. Mindezzel a tanulóknak az ismeretek eredményes alkalmazását lehetővé tevő jártasságait, készségeit, a tevékenységek széles körében érvényesíthető képességeit, azok fejlődését, fejlesztését kívánja megalapozni úgy, hogy az életkori sajátosságoknak megfelelően, egymásra épülően határozza meg az évfolyamok végén elvárható követelményszinteket.

Kompetenciák

A művészetoktatás során kialakítandó, megerősítendő és fejlesztendő ismeretek, képességek, attitűdök rendszerének leglényegesebb, alapvető elemei, amelyre a fejlesztési célok irányulnak.

Tananyag

Az oktatás és a tanulás kiválasztott, különböző módon (spirális, lineáris, koncentrikus, egyéb) elrendezett ismeretanyaga. A tananyag komplex rendszert alkot, amely több szempontból is csoportosítható, és amelyben domináns szerepet kap az ismeretanyag gyakorlati alkalmazása.

A kompetencia alapú tananyag egy adott oktatási program része, amely moduláris felépítésű is lehet, tanuló- és tevékenységközpontú, differenciált módszerek alkalmazására épülő, egyéni fejlesztésre is alkalmas eszközzrendszer. Homogén és heterogén csoportokban a tanulók személyes, kognitív, szociális és speciális kompetenciáit fejleszti.

Tanszak

Az oktatásszervezéshez kapcsolódó fogalom. A tantárgyaknak a művészeti ág sajátosságai alapján rendezett csoportja.

Tantárgy

A művészeti ágon belül választott tantervi program.

Főtárgy

Az elsődlegesen kiválasztott tantárgy.

Kötelező tantárgy – kötelezően választható tantárgy

A főtárgy ismeretanyagának feldolgozásához szükséges tantárgy.

Választható tantárgy

A főtárgy ismeretanyagát kiegészítő tantárgy.

Óraterv

A jogszabályokba foglalt tanulási idő pedagógiai céloknak megfelelő felosztása tantárgyak és évfolyamok szerint. Az óratervben hagyományosan heti óraszám szerepel. A helyi tanterv az éves órakeretet megtartva didaktikailag indokolt esetben más óraszám felbontást is alkalmazhat.

Tantervi program

Az oktatás tartalmának, kiválasztásának, elrendezésének, feldolgozásának koncepciója. Funkciója az oktatási folyamat tervszerűségének megalapozása, az oktatás alapvető tartalmi egységeinek meghatározása.

Tantervi tananyagtartalom

A tantervi tananyagtartalomnak általában két szintje van. Az első szinten található az a tantervi tartalom, amely részletes felsorolás formájában megadja az adott terület, tantárgy legfontosabb témáit, témaköreit, fogalmait, személyeit, műveit. A második szinten található azokat a tartalmakat, amelyek több téma együttesét, csomópontjait jelentik, összefüggésekre, kulcsfogalmakra helyezik a hangsúlyt, a kultúrákövetítés szempontjából relevánsak.

Taneszköz

Oktatási eszköz, segédeszköz, tanítási és szemléltető eszköz. Az oktatás folyamatában felhasználható, az oktatás céljainak elérését elősegítő tárgy. A taneszközök lehetnek hangszerek,

háromdimenziós (tanári demonstrációs eszközök, tanulói munkaeszközök), nyomtatott (tanári és tanulói segédletek), oktatástechnikai taneszközök (anyagok és egyéb eszközök).

Vizgakovetelmények

Az egyes tanulói teljesítmények és a jogszabályban rögzített normák összehasonlítására alkalmas kritériumrendszer az oktatási rendszer szakaszainak határain. Az alapfokú művészetoktatási intézményeket érintően a jogszabályban rögzített a művészeti alapvizsga és záróvizsga követelménye. E vizgakovetelmények az Alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjára épülnek.

B) AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS KÖVETELMÉNYEI ÉS TANTERVI PROGRAMJA

1. Zeneművészeti ág – Klasszikus zene

1. Az alapfokú zeneoktatás célrendszere és funkciói

Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja keretében folyó zenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony növendékek képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását.

A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket.

Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, nemzeti népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.

A program lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység – nyitottság igényesség, fogékonyság – alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására.

A zeneoktatás a különböző zenei műfajok sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel.

II. A képzés struktúrája, óraterve, tantárgyai

Hangszeres tanszakok: furulya, fuvola, oboa, klarinét, fagott, kürt, trombita, harsona, tuba, szaxofon, ütő, hárfa, gitár, cimbalom, csembaló, zongora, orgona, harmonika, hegedű, brácsa, gordonka, nagybőgő.

Vokális tanszak: magánének

Elméleti tanszakok, tantárgyak: szolfézs, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet

Egyéb tantárgyak: zenekar, kórus, kamarazene

Egyéb tanszak: kamarazene

„A” tagozaton

- 2+6+4 évfolyam (furulya, fuvola, trombita, ütő, hárfa, gitár, cimbalom, zongora, harmonika, hegedű, gordonka)
- 2+4+4 évfolyam (oboa, klarinét, fagott, kürt, harsona, tuba, csembaló, nagybőgő)
- 2+4+2 évfolyam (szaxofon)
- (2+4)+4+4 évfolyam (orgona)
- (2+4)+2+4 évfolyam (brácsa)
- 1+6 évfolyam (magánének)

Az első számjegy az előképző, a második számjegy az alapfok, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. Az orgona és brácsa tanszakon a zárójelbe tett számjegyek az előképző és a hangszeres előtanulmányokat jelölik.

„B” tagozaton

- 5+4 évfolyam (furulya, fuvola, trombita, ütő, hárfa, gitár, cimbalom, zongora, harmonika, hegedű, gordonka)
- 3+4 évfolyam (oboa, klarinét, fagott, kürt, harsona, tuba, orgona, csembaló, nagybőgő)
- 3+2 évfolyam (szaxofon)
- 1+4 évfolyam (brácsa)
- 5 évfolyam (magánének)

„B” tagozatra a tanulót a zenei előtanulmányokat követően az alapfok második évfolyamától javasolt irányítani. Az első számjegy az alapfok „B” tagozat évfolyam számainak, a második számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti.

Elmélet és egyéb főtanszakok

„A” tagozaton

- 4+4 évfolyam (szolfézs, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet)

- 4 évfolyam (kamarazene)

„B” tagozaton

- 3+4 évfolyam (szolfézs)

Az első számjegy az alapfok, a második számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti, a kamarazene főtanszak számjegye a továbbképző évfolyamszámát jelöli. „B” tagozatra a tanulót a zenei előtanulmányokat követően, az alapfok második évfolyamától javasolt irányítani.

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előkészítő		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tárgy	2	2	2	2	2	2						
Kötelezően választható tárgy							2	2	2	2	2	2
Választható tárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
ÖSSZESEN	2-6	2-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

Az adott tanszakokon az óratervet az évfolyamok számának megfelelően kell érteni.

Főtárgy:

- hangszeres és magánének tanszakok (egyéni)
- elméleti és kamarazenei tanszakok (csoportos)

Kötelező tárgy:

- szolfézs
- zongora (adott tanszakok óratervének megfelelően)
- Kötelező hangszer (az alapfokú évfolyamokon főtárgyként tanult hangszer kamarazene tanszakon)

Kötelezően választható tárgy:

- elméleti: szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom, improvizáció
- gyakorlati: zongora, második hangszer, kamarazene, zenekar, kórus.

Választható tárgy: szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom, improvizáció, zongora, második hangszer, kamarazene, zenekar, kórus, népzene.

Zeneismeret: a szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom, improvizáció tantárgyak tantervi programjai alapján, mint együttes műveltségi terület, önálló zenei alapismereteket tartalmazó helyi tanterv készíthető.

Korrepetíció (zongorakiséret): a hangszeres (kivéve hárfa, gitár, csembaló, zongora, orgona, harmonika) és magánének főtárgyhoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

III. A tanítási órák számára és képzési idejére vonatkozó rendelkezések

A tanítási órák (foglalkozások) száma és azok képzési ideje egyheti időtartamra értendő.

„A” és „B” tagozat, 2+10 évfolyamos (hosszú) tanszakok

Főtárgy:

„A” tagozaton minimum 2x30 perc (egyéni) vagy minimum 2x45 perc (csoportos)

„B” tagozaton minimum 2x45 perc (egyéni)

Korrepetíció (zongorakiséret) ideje:

„A” tagozaton (minimum)

- 1. évfolyamig 5 perc
- 2-3. évfolyamon 10 perc
- 4. évfolyamtól 15 perc

„B” tagozaton (minimum)

- 1-2. évfolyamon 10 perc
- 3-4. évfolyamon 15 perc
- 5. évfolyamtól 20 perc

Kötelező tárgy: a képzési ideje minimum 2x45 perc

„A” tagozaton a 4. évfolyam végéig

„B” tagozaton a 10. évfolyam végéig

Kötelezően választható tárgy:

„A” tagozaton az 5-10. évfolyamig

Választható tárgy: az előképző 1. évfolyamától egy vagy két foglalkozás

„B” tagozaton

- elmélet: minimum 1x45 perc
- gyakorlat: minimum 1x45 perc (csoportos), vagy minimum 1x30 perc (egyéni)
- hangszer minimum 2x30 perc (egyéni)

Kamarazene: minimum 1x45 perc

A kamarazene csoportlétszáma a műfajnak megfelelően 2-8 fő, maximum 15 fő.

Zenekar, kórus: minimum 2x45 perc

Kötelező zongora: minimum 1x30 perc

„A” és „B” tagozat, rövid tanszakok

Főtárgy:

„A” tagozaton minimum 2x30 perc (egyéni) vagy minimum 2x45 perc (csoportos)

„B” tagozaton minimum 2x45 perc (egyéni)

Korrepetíció (zongorakíséret) ideje:

Hangszeres tanszakon

„A” tagozaton (minimum)

- 1. évfolyamig 5 perc

- 2. évfolyam 10 perc

- 3. évfolyamtól 15 perc

„B” tagozaton (minimum)

- 1. évfolyam 10 perc

- 2. évfolyam 15 perc

- 3. évfolyamtól 20 perc

Magánének tanszakon

„A” tagozaton minimum 20 perc

„B” tagozaton minimum 30 perc

Kötelező tárgy: a képzési idő minimum 2x45 perc

„A” tagozaton a 4. évfolyam végéig

„B” tagozaton az utolsó évfolyam végéig

Kötelezően választható tárgy „A” tagozaton az 5. évfolyamtól:

- elmélet: minimum 1x45 perc

- gyakorlat: minimum 1x45 perc (csoportos), vagy minimum 1x30 perc (egyéni)

Választható tárgy: az előképző 1. évfolyamától 1 vagy 2 foglalkozás

„B” tagozaton

- elmélet: minimum 1x45 perc

- gyakorlat: minimum 1x45 perc (csoportos), vagy minimum 1x30 perc (egyéni)

Kamarazene: minimum 1x45 perc

A kamarazene csoportlétszáma a műfajnak megfelelően 2-8 fő, maximum 15 fő.

Zenekar, kórus: minimum 2x45 perc

Kötelező zongora: minimum 1x30 perc

A zeneoktatás kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevétele mellett a tanuló más művészeti ág (képző- és iparművészeti, táncművészeti, szín- és bábművészeti ág) képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok központilag meghatározott tanítási óráin részt vehet.

IV. A zeneoktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai

- A zenei műveltség megalapozása és fejlesztése.
- A zenei képességek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység kialakítása).
- A zenei olvasás és írás alapfokot meghaladó készségének megalapozása és kifejtése.
- A technikai készség, az improvizációs készség és képesség, az alkotó magatartás, a kreativitás kialakítása.
- Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség átadása.
- A zenei műszavak és jelentésük megismertetése.
- A zene logikájának, a harmónia szerkezet és a forma összefüggéseinek megismertetése.
- A főbb zenei stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a zene történetének és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.
- A kortárs zene befogadására nevelés.
- A tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése.
- Az értékes zene megszerettetése. A növendékek zenei ízlésének formálása.
- A tanulók életkorának megfelelő zenei tárgyú könyvek, ismeretterjesztő művek olvasására való ösztönzés. A társművészetek iránti nyitottság kialakítása.
- A zenei élet eseményei iránti érdeklődés felkeltése, illetve részvétel a zenei életben.
- Tehetséggondozás.
- A zenei pályát választó növendékek felkészítése szakirányú továbbtanulásra.
- A növendékek rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelése.
- A tanuló aktív társas muzsikálásra nevelése.
- Közreműködés az egyéb intézmények kulturális rendezvényein.
- Az amatőr zenekarokban, kamara-együttesekben, kórusban történő aktív részvételre való előkészítés, ösztönzés.
- Cserekapcsolatok létesítése hazai és - lehetőség szerint - külföldi zeneoktatási intézményekkel.

Kötelező tárgyak heti óraszámai:

Előképző I-II.	főtárgy:	90 perc
„A” tagozaton	hangszeres főtárgy:	60 perc
	szolfézs:	90 perc
„B” tagozaton	hangszeres főtárgy:	90 perc
	szolfézs:	90 perc

Kötelezően választható tárgyak heti óraszámai:

Kamarazene:	45 perc
Kötelező zongora:	30 perc
Zenekar:	60 perc
Kórus:	90 perc
Zenetörténet:	90 perc

2. TÁNCMŰVÉSZETI ÁG – NÉPTÁNC

AZ ALAPFOKÚ NÉPTÁNCOKTATÁS CÉLRENDSZERE ÉS FUNKCIÓI

A néptánc közérthetősége révén felbecsülhetetlen mértékű segítséget jelent a kultúrák közti kapcsolatteremtésben és az egészséges emberi kapcsolatok kialakításában. Oktatása elősegíti néphagyományunk megismerését, tovább éltetését és újraalkotását, kulturális örökségünk megbecsülését. Lehetőséget biztosít a magyar paraszti kultúra értékeinek közvetítésére, a nemzeti identitás erősítésére és a nemzeti összetartozás érzésének elmélyítésére, jelentősen hozzájárul ahhoz, hogy a **magyar néphagyomány élő formában is fennmaradjon.**

A néptánc oktatása során a kulturális értékek közvetítése nem elsősorban a képességek függvénye, hanem a képességek fejlesztésének lehetséges színtere. Lehetővé teszi mindenki számára az önkifejezés és azonosulás esztétikai útjának elérését, segítve ezzel a személyes kreativitás kibontakozását és az egyéniség fejlődését.

A népi játék és a néptánc tanítása eszköz a személyiség sokoldalú fejlesztésére, olyan komplex hatásmechanizmussal bír, amely egyaránt hat a testre és a lélekre. A program lehetővé teszi más művészeti ágon alkalmazott módszerek, tanulótervezési technikák, stratégiák beépítését és alkalmazását, amelyek a komplex személyiségfejlesztést segítik és szakmai és pedagógiai módszertani megújulást eredményeznek.

A tanórai keretek mellett fontos szerepet játszik a tánc színpadi megjelenítése is, amely egyrészt a művészi megtapasztalás élményét teszi lehetővé a tanulók számára, másrészt kulturális szerepvállalása révén a nagyközönség számára is hozzáférhetővé teszi táncos hagyományainkat. A kárpát-medencei táncgyomány sokszínűsége tükröződik vissza az alapfokú művészetoktatás tantervében. A táncanyag szabad kiválasztásának elve érvényesül, amely sokszínű év végi

vizsgabemutatót eredményez. A helyi táncanyag, tánc hagyomány tanításának elsődlegessége, végig kísérheti az egész oktatási folyamatot. A program lehetőséget biztosít a nemzetiségi táncanyagok beépítésére és tanítására.

Nagy hangsúllyal szerepel a programban a technikai felkészültség megalapozása, a **táncolni tudás képességének kialakítása és fejlesztése**, amely során a tanulók alkalmassá válnak a táncok újra alkotására, szabad és kötött formájú megjelenítésére.

A tanterv nagyobb szabadságot biztosít a pedagógus számára a képzés megtervezésében, ugyanakkor biztosítja az intézmények közötti átjárhatóságot. **A program az integrált órászervezéssel lehetőséget biztosít arra, hogy a hasznos, gyakorlati tudás megszerzése az elméleti ismeretek integrálásával, gyakorlatorientált feldolgozásával valósulhasson meg. A néptánc főtárgy óráin sajátíthatják el a tanulók a Helyi tantervben meghatározott folklór ismeret témakörök gyakorlati és elméleti ismereteit. Mindkét tantárgyból szerez osztályzatot a tanuló.**

A tananyag spirális elrendezése elősegíti, hogy a különböző képességű tanulók a képzési szintek végére azonos módon rendelkezzenek az elvárt ismeretekkel, képességekkel, kompetenciákkal, megteremtve az összevont osztályokban történő oktatás kereteit, lehetőségét.

A KÉPZÉS STRUKTÚRÁJA

Tantárgyak

Főtárgy

Népi játék (1-2. előképző évfolyamon)

Néptánc (1-6. alapfokú és a 7-10. továbbképző évfolyamon)

Kötelező tantárgy

Folklór ismeret (3-6. alapfokú évfolyamon) önálló tantárgyként, vagy

Folklór ismeret a néptánc tantárgyhoz kapcsolódóan, tantárgyi integrációban is tanítható

Kötelezően választható tantárgyak az összevont osztályokban

Folklór ismeret önálló tantárgyként, vagy

Folklór ismeret a néptánc tantárgyhoz kapcsolódóan, tantárgyi integrációban is tanítható

Választható tantárgyak

Népi játék (1-2. előképző évfolyamon)

Néptánc (1-6. alapfokú és a 7-10. továbbképző évfolyamon)

Népzenei alapismeretek (1-6. alapfokú és a 7-10. továbbképző évfolyamon)

Táncjelírás-olvasás (9-10. továbbképző évfolyamon)

Folklór ismeret a néptánc tantárgyhoz integráltan (7-8. továbbképző évfolyamon)

Tánc történet (9-10. továbbképző évfolyamon)

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	2	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Kötelező tantárgy					1	1	1	1				
Kötelezően választható tantárgy												
Választható tantárgy	2	2	1	1					1	1	1	1
Összes óra:	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5

A fenti táblázat Összes óra rovatában az első számok az ajánlott heti minimális óraszámra, míg a második helyen szereplő számok a szakmai program optimális teljesítéséhez szükséges időre utalnak

A képzés évfolyamainak száma: 12 évfolyam (2+6+4 évfolyam)

Az első számjegy az előkészítő, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti

A tanszakok kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevételével mellett a tanuló más tanszak vagy művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet

A tanítási órák időtartama: **45 perc**

Kötelező tárgyak heti óraszámai néptánc tagozaton:

Előkészítő I-II.	Főtárgy: népi játék	180 perc
I-II. évfolyam	Főtárgy: néptánc	180 perc
	népzenei alapismeretek	45 perc
III-IV-V-VI. évfolyam	Főtárgy: néptánc	180 perc
	folklórismeret	45 perc
VII-VIII-IX-X. évfolyam	Főtárgy: néptánc	180 perc
	folklórismeret	45 perc
	IX. -X. évfolyam tánc történet	45 perc

A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati és elméleti részből áll

A vizsga tantárgyai

Néptánc

Folklórismeret

A néptánc vizsga módja és időtartama

Csoportban 5-10 perc, gyakorlati vizsga, továbbá

Egyénenként, illetve párban: 2-3 perc, gyakorlati vizsga

A néptánc vizsga tartalma

Koreográfia: a szaktanár által meghatározott egy vagy két tanult koreográfia (koreográfia részlet, folyamat) csoportos bemutatása.

Improvizáció: A három táncdialektusból választott, a helyi tantervben szereplő tájegységek tanult táncaiból a nemének megfelelő szerepben kettő előadása kis csoportban (maximum 3 pár) illetve egyénenként vagy párban. Az egyiket a vizsgázók, a másikat a vizsgáztatók választják - a két tánc ne legyen ugyanabból a dialektusból.

A vizsga értékelése

Csoportban: a koreográfia ismerete, együttműködés a partnerekkel, színpadi jelenlét

Egyénileg: a tanult táncanyag tudatos alkalmazása az improvizáció során, a táncos mozgás és a zene illeszkedése, a partneri kapcsolat, páros viszony kialakítása, előadásmód

A folklórismeret vizsga módja és időtartama

Írásbeli vizsga csoportban 30-40 perc, **vagy**

Szóbeli vizsga, egyénileg, 5-8 perc

A folklórismeret vizsga tartalma

Az írásbeli vizsgateszt, vagy a vizsga feladatlapja, a tanultak felidézését, alkalmazását, értelmezését, valamint problémamegoldást, néhány mondatos értelmező választ igénylő feladatokat tartalmaz.

A szóbeli vizsgán a tanulók egy a tétel kihúzása és kidolgozása után önállóan számolnak be tudásukról.

Választható témakörök

Jeles napok

Munkavégző ünnepek

Emberélet forduló

A vizsga értékelése

Írásbeli vizsga

A feladatsort vagy a tesztet az intézmény pedagógusai javítókulcs szerint javítják és pontozzák.

Az osztályzatra a pontok alapján a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá.

Szöbeli vizsga

A tanuló feleletének tartalmi és formai szempontok alapján történő értékelése.
Az osztályzatra a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati és elméleti részből áll

A vizsga tantárgyai

Néptánc gyakorlat és elmélet

Választható vizsgatárgyak: folklórismeret, **vagy** tánc történet

Iskolánkban fontosnak tartjuk, hogy a néptánc tagozat növendékei tisztában legyenek a néptánc fejlődésével, a magyar néptánc kincs történelmi rétegeivel. Ezért a továbbképző 9-10. évfolyamán tánc történet tantárgyat oktatunk, így a záróvizsgán is ebből a tantárgyból vizsgáznak a növendékek.

A néptánc vizsga módja és időtartama

Egyénekenként, illetve párban: 8-10 perc, gyakorlati vizsga

A néptánc vizsga tartalma

- A helyi tantervben meghatározott tájegységek táncrendjeiből a szaktanár állít össze tételsort
- A tételsor legalább négy táncrendet tartalmaz, melyből a vizsgázó a nemének megfelelő szerepben improvizál
- Először a kihúzott tétel szerint, majd a vizsgázó által meghatározott táncrend szerint kell a táncokat bemutatni
- A tájegység táncrendjén kívül ismerniük kell még a tánc típusok nevét, a kísérő zenekari felállást, a jellegzetes viseleteket

A vizsga értékelése

- a táncrend ismerete, stílusos előadása,
- a tánc szerkezetének ismerete az improvizáció során,
- a tánc ritmikai, dinamikai, plasztikai megformálása,
- a táncos mozgás és a zene illeszkedése,
- a táncrendhez kapcsolódó táncfolklórisztikai ismeretek

A folklór ismeret, vagy tánc történet vizsga módja és ideje

Írásbeli vizsga csoportban, 30-40 perc, elméleti vizsga, **vagy**

Szöbeli vizsga egyénileg, 5-8 perc, elméleti vizsga

A folklór ismeret, vagy tánc történet vizsga tartalma (választható vizsgatárgyak)

- Az írásbeli vizsgateszt, vagy a vizsga feladatlapja, a tanultak felidézését, alkalmazását, értelmezését, valamint problémamegoldást, néhány mondatos értelmező választ igénylő feladatokat tartalmaz.
- A szóbeli vizsgán a tanulók a tétel kihúzása és kidolgozása után önállóan számolnak be tudásukról.

Választható témakörök folklór ismeret tantárgyból

Jeles napok

Munkavégző ünnepek
Emberélet fordulói

Választható témakörök tánc történet tantárgyból

Az őskor táncművészete
A középkor jellemző táncformái
A reneszánsz és barokk kor táncélete
A romantika
A reformkor táncélete
A XX. század táncélete
Gyöngyösbokréta mozgalom
Amatőr és hivatásos együttesek Magyarországon
Hazánk jeles alkotói és műveik

A vizsga értékelése

Írásbeli vizsga

A feladatsort vagy a tesztet az intézmény pedagógusai javítókulcs szerint javítják és pontozzák. Az osztályzatra a helyi tantervben meghatározott formák szerint a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá.

Szóbeli vizsga

A tananyag tartalom elsajátításának mértéke
Az összefüggések ismerete
A szakmai kommunikáció fejlettsége
Az osztályzatra a helyi tantervben meghatározott formák szerint a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá.

II. A néptáncoktatás általános fejlesztési követelményei

A néptánc tanszak célja a magyar néptánc és népi kultúra iránti érdeklődés kialakítása és elmélyítése, hagyományaink, kulturális örökségünk továbbéltetése, a mozgáskultúra megalapozása és fejlesztése, a tánc, mint a közösségteremtés és közösségformálás lehetséges eszközének értelmezése.

Kiemelt kompetenciák a néptánc területén

Szakmai kompetenciák

A táncos képességek - készségek - jártasságok kialakítása és fejlesztése
A hagyományos népi játékmód ismerete
Korszerű szemléletmód kialakítása a népi kultúra-népélet összefüggő rendszerének értelmezéséhez
A tánc általánosan jellemző vonásainak ismerete és gyakorlati alkalmazása
A zenéhez igazodó, alkalmazkodó táncos mozgás kialakítása
Az improvizáció és a táncszerkesztés törvényszerűségeinek, szabályainak az életkori sajátosságoknak megfelelő ismerete és tudatos alkalmazása
A térforma, stílusérzék és mozgásmemória fejlesztése, az alakzatok, formák gyakorlati alkalmazása

A táncokhoz kapcsolódó énekek, zenei kísérek, jellemző viseletek, szokások és a társasági táncélet alkalmainak megismerése

A színpad általános törvényszerűségeinek megismertetése

Előadói táncos magatartás kialakítása az életkori sajátosságoknak megfelelően

A színpadi táncművészet legfontosabb ágazatainak, korszakainak és művészeti alkotásainak megismerése.

Személyes kompetenciák

Az esztétikai érzék fejlesztése

A rendszeres és következetes kitartó munkára nevelés

Nyitottságra, valamint a múlt és a jelen értékeinek befogadására nevelés

Folyamatos ismeretbővítésen keresztül a szintetikus látásmódra való nevelés

A vizuális memória és a képzelőerő fejlesztése

A kreativitás és a testi-lelki állóképesség fejlesztése

A kommunikáció verbális és nonverbális módjainak alkalmazása

Társas kompetenciák

A közösségi alkotás öröme, a közösségi kultúra értékei iránti fogékonyság kialakítása

A másság elfogadásának képessége

Az önálló döntéshozatal képessége

Kezdeményezőkézség, egyéni feladat- és szerepvállalás

A kapcsolatteremtő képesség fejlesztése

A szabálytudat kialakítása

A csoportnorma kialakítása

A segítő életmódra nevelés, a szociális érzékenység fejlesztése

A közösségi szemlélet kialakítása

A környezet megóvásának fontossága

Az egészséges életmód igénye

Módszerkompetenciák

Az ismeretbefogadás képességének fejlesztése

Az intelligens tudás megszerzésére irányuló igény kialakítása

Az összefüggések megértésére, a következtetések levonására irányuló fejlesztések

Az ismeretek alkalmazásának, újrafogalmazásának képessége

A kreatív alkotói folyamatokban való részvétel igényének kialakítása

A hatékony önálló tanulásra nevelés

Az alkalmazott tudás kialakítása, a képzés során elsajátított ismeretek alkalmazása más környezetben is

A tehetség azonosítása, tehetséggondozás, mentorálás, nyomon követés

III. A tananyagtartalom meghatározásának szempontjai a néptánc tanszakon

A hagyományápolás kiemelt feladata iskolánknak. Célunk hogy az itt élő fiatalok megismerjék szűkebb hazájuk népi kultúráját, beleértve a velünk élő nemzetiségek táncanyagát is.

A Ránki György Alapfokú Művészeti Iskola néptánc tanszakán tanító pedagógusok fontosnak tartják az egyes évfolyamok táncanyagainak tanulókkal való megismertetésén kívül a magyar néptánc hagyományok és az ahhoz kapcsolódó kulturális értékek átadását, továbbbélését is.

A kötelező tananyagon kívül a helyi adottságok és lehetőségek figyelembevételével a népi kultúra egységének közvetítése a cél, és ez által, egy bővített profilú művészeti nevelés alakul ki.

A pedagógusok maguk dönthetnek arról, hogy a egy-egy dialektusterület mely tánc típusával milyen mértékben kívánnak foglalkozni, továbbá döntenek arról is, hogy mely kistájnak vagy falunak a táncanyagát tanítják.

A megfogalmazott célkitűzések áthatják az iskolai nevelés teljes spektrumát, melyek a tanáraink által készített tanmenetekben fogalmazódnak meg.

3. KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZETI ÁG – GRAFIKA, TŰZZOMÁNC

I. Az alapfokú képző- és iparművészeti oktatás célrendszere és funkciói

Az alapfokú művészetoktatás célja, hogy hozzásegítse a tanulókat a külvilág tudatos érzékeléséhez, tanulmányozásához, valamint a belső látás és a képzelet finomításához, tudatosításához. A tanulók belső világának gazdagítása teszi lehetővé, hogy egész személyiségük használni és hasznosítani tudja az összegyűjtött és egyre tudatosabban szelektált vizuális információkat. Az élményszerű tapasztalások és képzetek teremtik meg az önmeghatározások és önkifejezések egyre differenciáltabb formáit.

Az alapfokú művészetoktatás alapprogramja lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység - nyitottság, igényesség, ízlés, erkölcsi fogékonyság - alakítására, a látás kiművelésére és tudatosítására. A követelmény és tantervi program bővíti a képi műveltséget, a képi emlékezetet és képzeletet. A tervező, konstruáló, anyagformáló, eszközhasználó, tárgykészítő és környezetalakító tevékenységek gyakorlata finomítja a kézügyességet, technikai érzékenységet, valamint erős érzelmi-motivációs bázist teremt, mely fejleszti a gondolatok, érzések, elképzelések, tapasztalatok vizuális eszközökkel való megjelenítésének képességét is.

A program keretében folyó vizuális nevelés alkalmat ad a képző- és iparművészeti tevékenységek iránt érdeklődő tanulók szellemi és gyakorlati képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző művészeti szakterületeken való jártasságok megszerzését. A képzés nagymértékben elősegíti a tanulók személyiségfejlődését és biztosítja a tehetséggondozás lehetőségét. Figyelembe veszi az

életkori sajátosságokat; a tanulók érdeklődésére, a kézműves hagyományokra, valamint a klasszikus és kortárs képző- és iparművészeti, médiaművészeti értékekre építve gyarapítja ismereteiket, s alakítja készségeiket. Az alapfokú és továbbképző évfolyamokon fejleszthetik vizuális műveltségüket, és különféle szakirányú területeken szerezhetnek jártasságot.

A vizuális művészeti oktatás megismerteti a tanulókkal az adott művészeti ág műfaji sajátosságait, a művészi kommunikáció megjelenítési módjait. A képzés célja az is, hogy a múlt értékeit megszerettesse és tovább éltesse, segítsen a hagyománytisztelet megteremtésében.

A képző- és iparművészeti ág sajátosságai:

- tevékenység központúság - a tanulók a vizuális tananyag tartalmakat, feladatokat gyakorlati, tapasztalati módon, különböző tevékenységek által, komplex témákba ágyazottan dolgozzák fel, amelyben a cselekvésből származó tapasztalat adja a tanulás alapját,
- feladattudatosság - egy témával, témakörrel való hosszabb idejű elmélyült foglalkozás, mely elősegíti a tanulók türelmének, kitartásának fejlődését,
- alkotói magatartás - amelyben fontos szerepet kap a nyitottság, az egyéni látásmód, a lényegkiemelés, a problémaérzékenység és problémamegoldás képessége,
- komplexitás - amely átjárhatóságot biztosít a képző- és iparművészeti, a népművészeti és médiaművészeti területek között, illetve az egyéb művészeti ágak között,
- folyamatszerűség az egyes feladatok végig vitelében és a szervesen kapcsolódó, egymásra épülő feladatsorokban, projektekben,
- kreatív cselekvőképesség, melynek fontos részterülete a kísérletező kedv, bátorság, lényeglátás, szituativitás, döntésképesség, nézőpontváltás, sorrendmódosítás,
- interaktivitás és együttműködési készség, mely feltételezi a személyközi kapcsolatokat aktivitását, a kooperációt és innovációt,
- tanulók önkifejezési képességének kialakítása és mélyítése a személyre szabott feladatok, egyéni korrekció megvalósulása révén,
- szociális érzékenység és empátia, az én-tudatosság, önszabályozás és önállóság fejlesztése.

A KÉPZÉS STRUKTÚRÁJA

Tanszakok és tantárgyak

Képzőművészeti tanszak (előképző 1-2. évfolyam + 1-3. alapfokú évfolyam)

Főtárgy:

Vizuális alapozó gyakorlatok (előképző 1-2. évfolyam)

Grafika és festészet alapjai (1-3. alapfokú évfolyam)

Kötelező tantárgy:

Vizuális alkotó gyakorlat (1-10. évfolyam)

Választható tantárgy:

Vizuális alapozó gyakorlatok (előképző 1-2. évfolyama)

Népművészet (1-10. évfolyam)

Művészettörténet (3-10. évfolyam)

Tanszakok és főtárgyaik a 4. alapfokú évfolyamtól a továbbképző 10. évfolyamáig

Fém- és zománcműves tanszak - Fém- és zománcműves műhelygyakorlat

Grafika és festészet tanszak - Grafika és festészet műhelygyakorlat

Kötelező tantárgy:

Vizuális alkotó gyakorlat (1-10. évfolyam)

Választható tantárgyak:

Népművészet (1-10. évfolyam)

Művészettörténet (3-10 évfolyam)

A tantárgyak tartalma

Moduláris rendszer szerint alapmodul a vizuális alkotó gyakorlat, a grafika és festészet alapjai, egyedi szakmai modul a műhelygyakorlat.

A vizuális alapozó gyakorlatok az előképző első két évfolyamának komplex művészeti tantárgya. Sokszínű alkotó játékokra ad lehetőséget. A legkülönbözőbb anyagok, eszközök, technikák megismerése segíti a gyermekek kreativitásának kibontakozását és a tradicionális kézművesség értékeinek továbbadását.

A vizuális alkotó gyakorlat a képző- és iparművészeti ág, az ősi és kézműves tárgyformálás, a médiaművészet sokféle tevékenységének megismertetésére szolgál. Feladata a vizuális eszköztár bővítése, a művészi kifejezési formanyelv kialakítása, gazdagítása, változatos kreatív feladatsorokon keresztül.

A grafika és festészet alapjai tantárgy a képi kifejezés változatos módjainak elsajátítását és alkalmazását teremti meg.

Előkészíti és megalapozza a művészi igényű szakmai munkát.

A műhelygyakorlat lehetővé teszi az ősi, a hagyományos és a kortárs képző- és iparművészeti, valamint médiaművészeti szakirányú tevékenységek elsajátítását. A tanuló a helyi lehetőségektől függően a műhelygyakorlatok közül érdeklődésének és képességének megfelelően választ.

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1.)	(2.)	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy			2	2	2							
Kötelezően választható tantárgy						2	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(2)	(2)	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	(2-4)	(2-4)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A fenti táblázat „Összes óra” rovatában az első számok az ajánlott heti minimális óraszámra, míg a második helyen szereplő számok a szakmai program optimális teljesítéséhez szükséges időre utalnak. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

A vizuális alkotó gyakorlat és a műhelygyakorlatok órászáma 1-3 vagy 3-1 arányban átcsoportosítható.

A főtárgyak képzési ideje:

2 előképző évfolyam: Vizuális alapozó gyakorlatok

3 alapfokú évfolyam: Grafika és festészet alapjai

3 alapfokú + 4 továbbképző évfolyam: Fém- és zománcműves műhelygyakorlat
Grafika és festészet műhelygyakorlat

A tanítási órák ideje: 45 perc

Képzőművészeti szakok heti óraszámai:

Előképző I-II.	Főtárgy: vizuális alapozó gyakorlat	180 perc
I-II-III. évfolyam	Főtárgy: grafika és festészet alapjai	90 perc
	Kötelező: vizuális alkotó gyakorlat	90 perc
IV-X. évfolyam	Főtárgy: műhelygyakorlat	90 perc
	Kötelező v.: vizuális alkotó gyakorlat	90 perc
	művészettörténet	45 perc

A KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZETI OKTATÁS ÁLTALÁNOS FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEI

Kiemelt kompetenciák a képző- és iparművészeti oktatás területén

A kiemelt kompetencia területek a vizuális művészeti alkotótevékenység által a személyiség fejlesztését, az önkifejezés kibontakoztatását segítik.

Olyan tulajdonság-együttest alakítanak ki, amely lehetővé teszi a változó élethelyzetekhez való rugalmas alkalmazkodást, a probléma felismerést, a probléma megoldást.

Bemeneti kompetenciák: iskolai előképzettség nem szükséges

Szakmai kompetenciák

A környezet által közvetített üzenetek befogadása

A környezet által közvetített üzenetek értelmezése

Tervezési készség

Alkotói magatartás

Kreativitás

Vizuális gondolkodás

Vizuális kifejezőkészség

Eszközhasználati készség

Anyaghasználati készség

Komplex szemlélet

Tudatos környezetformálás igénye

Biztonságos munkavégzés képessége
Az esztétikum iránti igény és befogadóképesség
Problémaérzékenység
Véleményformálási képesség

Személyes kompetenciák

Nyitottság
Fejlődőképesség
Önállóság
Önkifejezés
Rugalmasság
Érzékenység
Kísérletező kedv
Interaktivitás (személyközi kapcsolatok aktivitása, kooperáció).

Társas kompetenciák

Motiválhatóság
Empatikus készség
Együttműködési készség
Kezdeményező-készség
Segítő-készség

Módszerkompetenciák

Figyelemösszpontosítás
Gyakorlatias feladatértelmezés
Ismeretek helyénvaló alkalmazása
Következtetési képesség
Kreativitás, ötletgazdagság
Módszeres munkavégzés
Nyitott hozzáállás
Probléma felismerés, -megoldás
Tervezési készség
Új ötletek, megoldások kipróbálása
A munkakörnyezet tisztántartása

4. A tankönyvek, tanulmányi segédletek kiválasztásának elvei

Az oktatásban, képzésben használatos tankönyvek, kották, különböző segédletek kiválasztásakor a forgalomban lévő hivatalos kotta- és tankönyvjegyzéket kell alapul venni.

A jegyzékből a helyi tanterv szerint a szakmai munkaközösségek konszenzus alapján választják ki a megrendelésre kerülő segédleteket. Az iskola által használt tankönyvek, kották jegyzékét és azok árát a jogszabályi előírásoknak megfelelően az érdekeltek tudomására kell hozni.

Az iskola a szülők költségeinek csökkentése érdekében minél szélesebb körű kölcsönzési lehetőséget kíván biztosítani a növendékek számára.

**VI. A TANSZAKOK RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEI ÉS
TANANYAGTARTALMA**

- I. Zeneművészet tanszak**
- II. Táncművészet tanszak**
- III. Képző- és iparművészet tanszak**

VI. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉKOK

A program érvényességi ideje: 2024. szeptember 01-től visszavonásig érvényes.

A fenti Pedagógiai Programot a Ránki György Alapfokú Művészeti Iskola nevelőtestülete a 2024. augusztus 22-én megtartott, határozatképes értekezletén elfogadta. Ezt a választott jegyzőkönyv-hitelesítők aláírásukkal tanúsítják. Az intézmény igazgatója a pedagógiai programot jóváhagyta.

Ráckeve, 2024. augusztus 22.

.....
Sebők Szilvia
igazgató

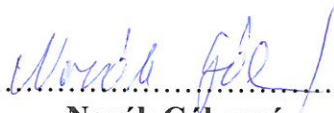

.....
Demjén Gergely
jegyzőkönyv-hitelesítő

.....
Tomán-Páll Noémi
jegyzőkönyvvezető

A Pedagógiai Program elfogadása előtt véleményezési jogunkat gyakorolhattuk, a változtatásokkal egyetértünk.

Ráckeve, 2024. augusztus 21.

.....
Novák Gáborné
szülők képviselője

A Pedagógiai Program elfogadása előtt véleményezési és egyetértési jogunkat gyakorolhattuk, a változtatásokkal egyetértünk.

Ráckeve, 2024. augusztus 21.

.....*Novák Csenge*.....

Novák Csenge
diákképviselő

A dokumentum azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges.

A dokumentumban megfogalmazott rendelkezések, programok fenntartói finanszírozása a mindenkor éves költségvetés függvényében történik, a tankerületi igazgató előzetes írásbeli elrendelése alapján.

Szigetszentmiklós, 2024.

2024 OKT 17.

.....*Dr. Pálos Annamária*.....

Dr. Pálos Annamária
tankerületi igazgató

